

Annales

Instituti

Archaeologici

XI - 2015

Godišnjak

*Instituta za
arheologiju*

Nakladnik/Publisher

INSTITUT ZA ARHEOLOGIJU
INSTITUTE OF ARCHAEOLOGY

Adresa uredništva/Editor's office address

Institut za arheologiju/Institute of Archaeology
HR-10000 Zagreb, Ulica Ljudevita Gaja 32
Telefon/phone 385 (0) 1 6150250
fax 385 (0) 1 6055806
e-mail: iarh@iarh.hr
<http://www.iarh.hr>

Glavni i odgovorni urednik/Editor in chief

Marko Dizdar

Izvršne urednice/Desk editors

Ivana Ožanić Roguljić
Asja Tonc

Tehničke urednice/Technical editors

Ivana Ožanić Roguljić
Asja Tonc

Uredništvo/Editorial board

Katarina Botić, Siniša Krznar, Ivana Ožanić Roguljić, Ana Konestra, Andreja Kudelić, Asja Tonc,
Marina Ugarković

Izdavački savjet/Editorial committee

Vlasta Begović, Marko Dizdar, Dunja Glogović, Snježana Karavanić, Goranka Lipovac Vrkljan, Branka Migotti, Kornelija Michreiter, Ante Rendić Miočević, Tajana Sekelj Ivančan, Tihomila Težak Gregl, Željko Tomičić, Ante Uglešić

Prijevod na engleski/English translation

Una Krizmanić Ožegović

Lektura/Language editor

Ivana Majer (hrvatski jezik/Croatian)
Una Krizmanić Ožegović (engleski jezik/English)

Dizajn/Design

REBER DESIGN

Korektura/Proofreaders

Ivana Ožanić Roguljić
Asja Tonc

Računalni slog/Layout

Hrvoje Jambrek

©Institut of archaeology, Zagreb 2015.

SADRŽAJ

Arheološka istraživanja

- 9** **Daria Ložnjak Dizdar**
Marko Dizdar
- Sotin i Opatovac, probna arheološka istraživanja višeslojnih nalazišta 2014. godine
- 14** **Daria Ložnjak Dizdar**
Marko Dizdar
- Sotin, arheološka istraživanja stariježeljeznodobnog groblja u Podunavlju 2014. godine
- 18** **Tomislav Hršak**
Tino Leleković
Marko Dizdar
- Rezultati istraživanja nalazišta Batina – Sredno 2014. godine
- 23** **Daria Ložnjak Dizdar**
Marko Dizdar
Marina Sečkar
- Beli Manastir – Širine, zaštitna istraživanja prapovijesnog i srednjovjekovnog nalazišta AN 2A na dionici autoceste A5 Beli Manastir – Osijek – Svilaj 2014. godine
- 28** **Siniša Krznar**
- Arheološko istraživanje lokaliteta AN 8 Donji Miholjac – Goračka
- 33** **Kornelija Minichreiter**
- Slavonski Brod, Galovo, arheološka istraživanja 2014. godine
- 38** **Saša Kovačević**
- Nova Bukovica – Sjenjak 2014. godine
- 43** **Marko Dizdar**
- Rezultati istraživanja groblja latenske kulture Zvonimirovo – Veliko polje u 2014. godini
- 46** **Daria Ložnjak Dizdar**
Marija Mihaljević
- Dolina, istraživanje kasnobrončanodobnog groblja pod tumulima 2014. godine
- 50** **Tajana Sekelj Ivančan**
- Arheološki ostaci triju naselja na Sušinama u Virju
- 54** **Siniša Krznar**
- Nova sezona istraživanja lokaliteta Torčec – Cirkvišće

CONTENTS

Archaeological Excavations

- 9** **Daria Ložnjak Dizdar**
Marko Dizdar
- Sotin and Opatovac, trial research of multilayered sites in 2014*
- 14** **Daria Ložnjak Dizdar**
Marko Dizdar
- Sotin, archaeological research of an Early Iron Age cemetery in Danube region, 2014*
- 18** **Tomislav Hršak**
Tino Leleković
Marko Dizdar
- Research results from Batina – Sredno site in 2014*
- 23** **Daria Ložnjak Dizdar**
Marko Dizdar
Marina Sečkar
- Beli Manastir – Širine, rescue excavations of the prehistoric and medieval site AN 2A on the A5 highway, Beli Manastir-Osijek-Svilaj section in 2014*
- 28** **Siniša Krznar**
- Archaeological research of AN 8 - Donji Miholjac – Goračka site*
- 33** **Kornelija Minichreiter**
- Slavonski Brod, Galovo, Archaeological Research 2014*
- 38** **Saša Kovačević**
- Nova Bukovica - Sjenjak 2014*
- 43** **Marko Dizdar**
- Research results from the La Tène cemetery at Zvonimirovo – Veliko polje in 2014*
- 46** **Daria Ložnjak Dizdar**
Marija Mihaljević
- Dolina, research of the Late Bronze Age tumulus cemetery in 2014*
- 50** **Tajana Sekelj Ivančan**
- Archaeological remains of three settlements on Sušine in Virje*
- 54** **Siniša Krznar**
- New season of research at the Torčec-Cirkvišće site*

59 **Snježana Karavanić**
Andreja Kudelić
Tena Karavidović

Rezultati arheološkog iskopavanja lokaliteta Kalnik – Igrišće 2014. godine

59 **Snježana Karavanić**
Andreja Kudelić
Tena Karavidović

Results of archaeological excavation from Kalnik – Igrišće site in 2014

63 **Tatjana Tkalčec**

Novi pogledi na stara obrambena zdanja: burg Vrbovec u Klenovcu Humskom, arheološka istraživanja 2014. godine

63 **Tatjana Tkalčec**

New perspectives on ancient fortifications: Vrbovec Castle in Klenovec Humski, archaeological investigations in 2014

74 **Goranka Lipovac Vrklijan**
Ana Konestra

Sustavna istraživanja lokaliteta Crikvenica – Ad turre: obrada nalaza 2014. godine i izložba 845°C Ad turre (Muzej grada Crikvenice)

74 **Goranka Lipovac Vrklijan**
Ana Konestra

Systematic research of Crikvenica – Ad turre site: analysis of finds in 2014 and the 845°C Ad Turre exhibition (Museum of Crikvenica)

77 **Goranka Lipovac Vrklijan**
Bartul Šiljeg
Ivana Ožanić Roguljić
Ana Konestra

Istraživanje regionalne antičke keramičarske proizvodnje i organizacija III. međunarodnoga arheološkog kolokvija Rimske keramičarske i staklarske radionice. Proizvodnja i trgovina na jadranskom prostoru, Crikvenica 2014. (Hrvatska zaklada za znanost, projekt RED)

77 **Goranka Lipovac Vrklijan**
Bartul Šiljeg
Ivana Ožanić Roguljić
Ana Konestra

Research in ancient regional pottery production and organization of the Third International Archaeological Colloquium "Roman pottery and glass manufactures. Production and trade in the Adriatic region", Crikvenica 2014 (HRZZ Croatian Science Foundation, Project RED)

80 **Goranka Lipovac Vrklijan**
Branko Mušić
Bartul Šiljeg
Ana Konestra

Geofizička istraživanja antičkih struktura u uvali Mahučina na otoku Rabu (općina Lopar) 2014. godine (projekt RED, Hrvatska zaklada za znanost)

80 **Goranka Lipovac Vrklijan**
Branko Mušić
Bartul Šiljeg
Ana Konestra

Geophysical survey of ancient structures in Mahučina Bay on the Island of Rab (Lopar municipality), 2014 (HRZZ, Croatian Science Foundation, Project RED)

83 **Asja Tonc**
Ivan Radman-Livaja
Anja Bertol

Rezultati probnih iskopavanja na gradini Svete Trojice 2014. godine

83 **Asja Tonc**
Ivan Radman-Livaja
Anja Bertol

Results of trial excavations at Sveta Trojica hillfort in 2014

87 **Marina Ugarković**
Ivančica Schrunk
Vlasta Begović
Marinko Petrić

Arheološka istraživanja rimske vile u uvali Soline na otoku Sveti Klement (Pakleni otoci, Hvar), lipanj 2014. godine

87 **Marina Ugarković**
Ivančica Schrunk
Vlasta Begović
Marinko Petrić

Archaeological research of a Roman villa in Soline Bay at the Island of St. Clement (Pakleni Islands, Hvar) in June 2014

Terenski pregledi

93 **Hrvoje Kalafatić
Bartul Šiljeg**

Terenski pregled na prostoru općina Belišće, Marijanci i Donji Miholjac

98 **Zorko Marković
Katarina Botić
Danimirka Podunavac
Jasna Jurković**

Rezultati terenskog pregleda općine Koška 2014. godine

104 **Andreja Kudelić
Filomena Sirovica
Ina Miloglav**

Prikaz rezultata prve faze sustavnoga terenskog pregleda gornje Podravine

109 **Tatjana Tkalčec
Daria Ložnjak Dizdar**

Terenski pregled predjela desne obale srednjeg toka rijeke Glogovnice (Repinec, Festinec, Pokasin, Špiranec)

116 **Tatjana Tkalčec**

Terenski pregled okolice grada Vrbovca tijekom 2014. godine, Zagrebačka županija

128 **Goranka Lipovac Vrkljan
Ana Konestra**

Projekt Arheološka topografija otoka Raba – rezultati terenskog pregleda na području grada Raba u 2014. godini i izložba Arheološka topografija: putovanje kroz prošlost Lopara

Zračna arheologija

135 **Bartul Šiljeg
Hrvoje Kalafatić**

Zračna arheologija u istočnoj Slavoniji 2014. godine

Ostala znanstvena djelatnost Instituta za arheologiju

141-148

Field Surveys

93 **Hrvoje Kalafatić
Bartul Šiljeg**

Field survey on the territory of Belišće, Marijanci and Donji Miholjac municipalities

98 **Zorko Marković
Katarina Botić
Danimirka Podunavac
Jasna Jurković**

Results of a field survey of Koška municipality in 2014

104 **Andreja Kudelić
Filomena Sirovica
Ina Miloglav**

Presentation of results of the first stage of systematic field survey of Upper Podravina (Drava valley)

109 **Tatjana Tkalčec
Daria Ložnjak Dizdar**

Field survey of the right bank of Glogovnica's midstream (Repinec, Festinec, Pokasin, Špiranec)

116 **Tatjana Tkalčec**

Field survey of the area surrounding Vrbovec, Zagrebačka County, 2014

128 **Goranka Lipovac Vrkljan
Ana Konestra**

Project Archaeological topography of the Island of Rab – results of field survey in the City of Rab area in 2014 and exhibition Archaeological topography: a journey through the history of Lopar

Aerial archaeology

135 **Bartul Šiljeg
Hrvoje Kalafatić**

Aerial archaeology in eastern Slavonia in 2014

Additional scientific activity of the Institute

141-148

Ostala znanstvena djelatnost Instituta za arheologiju

Terenski pregledi arheoloških nalazišta i obrada nalaza

Obiđeni su pojedini krajolici u sklopu istraživanja svetih staroslavenkih tročlanih struktura u Hrvatskoj (J. Belaj).

Tijekom 2014. godine provodila se znanstvena obrada nalaza latenske kulture s nalazišta Vinkovci – Blato u suradnji s Gradskim muzejom Vinkovci te nalaza latenske kulture s nalazišta Osijek – Vojarna/Učiteljski fakultet u suradnji s Muzejom Slavonije Osijek (M. Dizdar).

Terenski pregled izabranih lokaliteta i pregled metalnih nalaza u Gradskom muzeju Vinkovci (suradnik – kustos H. Vulić) sa suradnicima iz Narodnog muzeja Slovenije (dr. sc. Janka Istenič, dr. sc. Boštjan Laharnar, dr. sc. Peter Turk) u sklopu bilateralnoga hrvatsko-slovenskog projekta *Rimsko osvajanje područja između jugoistočnih Alpi i hrvatskog Podunavlja*, studeni 2014. (M. Dizdar, A. Tonc).

Na inicijativu upravitelja Šumarije Grubišno Polje obavljen je terenski pregled nekoliko kasnosrednjovjekovnih gradišta na širem području Grubišnog Polja (T. Tkalčec).

Projekt RIMEM (Università di Macerata, voditelj prof. U. Moscatelli), suradnja na obradi nalaza i priprema objave (A. Konestra).

Sudjelovanje u arheološkim istraživanjima na Bribirskoj glavici (voditelj Victor Ghiza, *Macquarie University, Sidney, Australia*) i obrada keramičkih nalaza (K. Jelinčić Vučković, I. Ožanić Roguljić).

Obrada nalaza s lokaliteta *Fulfinum* – forum (istraživanja od 2006. do 2013.) u suradnji s dr. sc. Moranom Čaušević-Bully (Université de Franche Comté / UMR Chrono-Environnement, Francuska) i priprema za objavu (A. Konestra).

Obrada brončanodobne keramike iz Podravine i Turo-polja (A. Kudelić).

Tijekom 2014. godine provodila se znanstvena obrada nalaza rimske keramike s nalazišta Crikvenica – Igralište, Žuta lokva, Bribir (I. Ožanić Roguljić).

Interdisciplinarna suradnja

Ostvarena je interdisciplinarna suradnja sa Z. Premužić iz Instituta za antropologiju u antropološkoj analizi osteoloških nalaza iz grobova s nalazišta Martin breg (J. Belaj).

Nastavljena je interdisciplinarna suradnja s prof. emeritusom V. Belajem na istraživanju staroslavenkih svetih tročlanih struktura (J. Belaj).

Ostvarena je interdisciplinarna suradnja s dr. sc. S. Radovićem s Odsjeka za geologiju i paleontologiju kvartara HAZU u zooarheološkoj analizi kostiju iz grobova latenske kulture s nalazišta Zvonimirovo – Veliko polje (M. Dizdar).

Ostvarena je interdisciplinarna suradnja s dr. sc. S. Radovićem s Odsjeka za geologiju i paleontologiju kvartara HAZU i dr. sc. R. Šoštarić o zooarheološkoj i arheobotaničkoj analizi materijala s lokaliteta Virovitica – Kiškorija jug (K. Jelinčić Vučković, I. Ožanić Roguljić).

Nastavljena je suradnja u provedbi geofizičkih istraživanja u uvali Mašučina u sklopu projekta RED, HRZZ IP-11-2013-3973 (općina Lopar, otok Rab) – dr. sc. B. Mušič, Filozofski fakultet Sveučilišta u Ljubljani (G. Lipovac Vrkljan, A. Konestra).

Tijekom svibnja 2014. ostvarena je interdisciplinarna suradnja s dr. sc. B. Mušičem (Gearh d. o. o. Maribor, Slovenija) provedbom geofizičkih istraživanja arheološkog nalazišta Virje – Volarski breg/Sušine. Također je provedena analiza vri-

jednosti magnetskog susceptibiliteta na 16 uzoraka zemlje iz iskopavanja 2013. godine (T. Sekelj Ivančan).

Bilateralni projekt *Lončarstvo u prapovijesnim kulturama, s naglaskom na halštatsku kulturu, na području hrvatskog i austrijskog Podunavlja* u suradnji s Rudarsko-geološko-naftnim fakultetom u Zagrebu i Zavodom za primijenjenu geologiju Sveučilišta za prirodne resurse i bioznanosti (BOKU) iz Beča (A. Kudelić).

Sudjelovanje u radu Vijeća za daljinska istraživanja HAZU-a (B. Šiljeg).

Ostvarena je suradnja s dr. sc. J. Trajković i dr. sc. B. Šefcom (Šumarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Drvnotehnološki odsjek, Zavod za znanost o drvu i Šumarski odsjek, Zavod za izmjeru i uređivanje šuma) na analizi vrste drveta uzoraka s nalazišta Buzadovec – Vojvodice (T. Tkalčec).

Ostvarena je suradnja s dr. sc. R. Šoštarić i S. Mareković (Botanički zavod Prirodoslovno-matematičkog fakulteta) na arheobotaničkim analizama uzoraka s nalazišta Buzadovec – Vojvodice (T. Tkalčec).

Ostvarena je suradnja s dr. sc. K. Miculinićem za zooarheološke analize uzoraka s nalazišta Buzadovec – Vojvodice (T. Tkalčec).

Nastavljena je interdisciplinarna suradnja s dr. sc. B. Šegvićem (Sveučilište u Ženevi, Švicarska). Tijekom 2014. godine interpretirani su rezultati arheometrijskih analiza (rendgenska difrakcija na prahu, rendgenska fluorescencija, polarizacijska mikroskopija te analiza skenirajućim elektronskim mikroskopom opremljenim energijsko-disperzivnim spektrometrom) koje su prethodnih godina izvršene na ulomcima helenističke keramike iz grobnica istočne isejske nekropole na otoku Visu. Izdvojene su geokemijske grupe koje definiraju lokalnu keramiku, dok su detaljna mineralogija, mikrostruktura materijala, kao i geokemija odgovarajućih faza dale uvid u uvjete pečenja i izbor sirovine, kao i tehnologiju pripreme sirovine kod ondašnjih lončara. Preliminarni rezultati prezentirani su na dva međunarodna kongresa, a konačna publikacija je u pripremi (M. Ugarković).

U suradnji s dr. sc. Josipom Halamićem (Hrvatski geološki institut) izrađena je analiza kamenih nalaza s lokaliteta Virovitica – Kiškorija jug, a rezultati su predstavljeni u zajedničkom poglavlju u monografiji o spomenutom lokalitetu (MIA 7) (K. Jelinčić Vučković).

U okviru interdisciplinarne međunarodne suradnje iz područja dendrokronologije od 9. do 11. lipnja 2014. godine organizirana je šesta sezona prikupljanja uzoraka drveta koje provodi dr. Tomasz Wążny u sklopu projekta *The Balkan and Aegean Dendrochronology Project* (Laboratory of Tree-Ring Research, University of Arizona). Uzorci su prikupljeni na području Karlovca, Zagreba i Siska (K. Botić).

Izlazni studijski boravak

Stipendija École française de Rome za jednomjesečni studijski boravak pri knjižnici navedene institucije i drugih institucija u Rimu (Italija), siječanj 2014. (K. Jelinčić Vučković).

Studijski boravak na Zavodu za primijenjenu geologiju Sveučilišta za prirodne resurse i bioznanosti (BOKU) u Beču (Austrija), veljača 2014. (A. Kudelić).

Studijski boravak u Römisch-Germanisches Zentral Museumumu Mainz (Njemačka), 3. – 8. ožujka 2014. (M. Dizdar).

Studijski boravak na Institut für Orientalische und Europäische Archäologie Österreichische Akademie der Wissenschaften, travanj 2014. (H. Kalafatić)

Stipendija Norveškog instituta u Ateni za studijski boravak pri knjižnici navedene institucije i drugih institucija u Ateni (Grčka), 30. rujna – 10. studenoga 2014. (M. Ugarković).

Organizacija znanstvenih skupova, seminara i radionica

10. veljače 2014. Okrugli stol o svojoj helenističkoj keramici i o keramici panonske proizvodnje, održan u Institutu za arheologiju u Zagrebu, s izlaganjima:

- *Pannonische glanztonware iz Vinkovaca* (I. Ožanić Roguljić);

- *Distribucija panonske keramike s premazom na prostoru Dalmacije* (A. Konestra, I. Ožanić Roguljić).

19. veljače 2014. Doktorski seminar *Gis i arheologija*, održan u Institutu za arheologiju, s izlaganjem *Osmišljavanje baze podataka za arheologiju. Problemi terminologije na primjeru izrade baze podataka projekta »Arheološka topografija otoka Raba«* (A. Konestra, I. Kostešić, N. Šegvić).

24. ožujka 2014. Doktorski seminar *Arheometrija keramike: epizoda iz labosa* u organizaciji dr. sc. A. Kudelić, održan u Institutu za arheologiju, uz izlaganje *Arheometrija keramike iz terenskog pregleda. Mogućnosti, ograničenja* (A. Konestra).

26. svibnja 2014. Doktorski seminar *Sitni metalni predmeti: kontekst i interpretacija*, održan u Institutu za arheologiju (I. Ožanić Roguljić, A. Tonc).

4. lipnja 2014. Međunarodni znanstveni skup *Groblja i pogrebni običaji u srednjem i ranom novom vijeku na prostoru sjeverne Hrvatske*, održan u Institutu za arheologiju (S. Krznar, T. Sekelj Ivančan, T. Tkalčec, J. Belaj).

18. rujna 2014. Javna prezentacija projekata Hrvatske zaklade za znanost, u Institutu za arheologiju

- uspostavni istraživački projekt UIP-11-2013-5327 *Late Bronze Age mortuary practices and society in southern Carpathian Basin* (D. Ložnjak Dizdar);

- istraživački projekt IP-11-2013-3973 *Roman Economy in Dalmatia: production, distribution and demand in the light of pottery workshops* (RED) (G. Lipovac Vrkljan);

- istraživački projekt IP-11-2013-3700 *Strategic use of landscape* (Z. Marković).

2. listopada 2014. Doktorski seminar *Kako koristiti interdisciplinarnе rezultate na nov/drugačiji način*, održan u Institutu za arheologiju (K. Botić).

4. – 5. studenoga 2014. III. međunarodni arheološki kolokvij *Rimske keramičarske i staklarske radionice. Proizvodnja i trgovina na jadranskom prostoru*, održan u Crikvenici (članovi organizacijskog odbora: A. Konestra, B. Šiljeg, G. Lipovac Vrkljan, I. Ožanić Roguljić).

25. studenoga 2014. Okrugli stol i radionica na temu *Tragovi tekstila u arheologiji u okviru Dana eksperimentalne arheologije 2.*, u Arheološkom muzeju u Zagrebu (I. Ožanić Roguljić).

27. – 28. studenoga 2014. Radionica – eksperiment na tkalačkom stana koji kao utege koristi životinjske astragale, održana u Arheološkom muzeju u Zagrebu (Ana Grabundžija, Chiara Schoch, Agata Ulanowska, Ivana Ožanić Roguljić).

4. – 5. prosinca 2014. Organizacija predavanja *The Living Time Capsule: Tree-Rings, Archaeology and Rembrandt Paintings* koje je dr. Tomasz Wazny održao na Odsjeku za arheologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu te predavanja *Dendrochronology in the shade of palm-trees: Eastern Mediterranean*, održanog u Institutu za arheologiju (K. Botić).

ARHEOLOŠKI MUZEJ U ZAGREBU
Trg Nikole Šubića Zrinskog 19 HR-10000 Zagreb www.amz.hr

INSTITUT ZA ARHEOLOGIJU

DANI EKSPERIMENTALNE ARHEOLOGIJE²

1. DAN: utorak, 25. studeni 2014. u 9 sati
OKRUGLI STOL: TRAGOVI TEKSTILA U ARHEOLOGIJI

2. DAN: subota, 29. studeni 2014. u 11 sati
RADIONICA ZA DJECU: TRAGOVI TEKSTILA U ARHEOLOGIJI

Sudjelovanje na znanstvenim skupovima i radionicama

24. – 26. siječnja 2014. Međunarodni znanstveni skup *Srednja latenska doba med Alpami, Jadranom in Donavo: Razvoj naselbinskih, prometnih in gospodarskih struktur v povezavi s srednjo Evropo*, Sveučilište Alpe-Jadran, Klagenfurt (Austrija) – izlaganja:

- *Middle La Tène Cemetery in Zvonimirovo, Central Dra-va Valley, Northern Croatia* (M. Dizdar);

- *Some remarks on the 3rd-2nd cent. BC finds in the area between the Kupa river and northern Adriatic* (A. Tonc).

29. siječnja 2014. Znanstveni kolokvij *Burgovi i kašte-li na prostoru sjeverozapadne Hrvatske*, Varaždin – izlaganje: *Srednjovjekovne utvrde Varaždinske županije* (T. Tkalčec).

28. veljače – 1. ožujka 2014. Međunarodni skup *Economia e Territorio nell'Adriatico centrale tra tarda Antichità e alto Medioevo*, Ravenna (Italija) – poster: *Le importazioni africane trovate sull'isola di Brač/Brattia, Dalmazia* (K. Jelinčić Vučković).

6. – 7. ožujka 2014. Skup Slovenskega arheološkega društva *Arheologija v letu 2013, dediščina za javnost*, Ljubljana (Slovenija) – izlaganje: *Geofizikalne in arheološke raziskave metalurške delavnice na Sušinah v Virju (Hrvatska)* (B. Mušič, T. Sekelj Ivančan, I. Medarič, M. Mori).

28. svibnja – 1. lipnja 2014. Međunarodni znanstveni skup *Clash of Cultures – Going North...*, Kelten Römer Museum, Manching (Njemačka) – pozvano izlaganje: *Late La Tène Centers of Trade and Exchange in Eastern Slavonia* (M. Dizdar).

2. – 3. lipnja 2014. Arheološki studijski dani *Osor-Mirine: keramika kasne antike i ranog srednjeg vijeka / Les journées d'études archéologiques d'Osor-Mirine: la céramique de l'Antiquité ardive et du haut Moyen Âge*, Osor–Omišalj – pozvana predavanja:

Kristina Jelincić Vučković, Institut of Archaeology, Uspjevica Gaja 32, HR-10000 Zagreb, Croatia, www.iah.hr

Le importazioni africane trovate sull'isola di Brač/Bribir, Dalmazia.

L'isola di Brač (Bribir) si trova in Dalmazia centrale, a 170 km a nord di Dubrovnik, con una superficie di 396 km² ed un'altitudine di 770 m (Fig. 1). L'isola è abitata da circa 15.000 abitanti, prevalentemente di etnia croata, croato-slovena e con delle percentuali molto basse, grazie alle caratteristiche insulari e naturali di Brač. Il rilievo consiste principalmente da piccole colline adatte all'agricoltura e alla allevamento, oltre che alla ricreazione. Sulla costa meridionale si trovano numerose insediamenti turistici, mentre sulla costa settentrionale si trova il villaggio turistico di Makarska. Il territorio è diviso in tre parti: la parte settentrionale è occupata dal parco nazionale di Makarska, la parte centrale è occupata dal villaggio turistico di Makarska, la parte meridionale è occupata dal villaggio turistico di Makarska. Il territorio è diviso in tre parti: la parte settentrionale è occupata dal parco nazionale di Makarska, la parte centrale è occupata dal villaggio turistico di Makarska, la parte meridionale è occupata dal villaggio turistico di Makarska.

African imports from the island of Brač/Bribir, Dalmatia.

There are more than 50 known sites on the island of Brač (Fig. 1). The island is inhabited by approximately 15,000 inhabitants, predominantly of Croatian ethnicity, with small percentages of Slovenian and other ethnicities. The terrain is characterized by small hills suitable for agriculture and animal husbandry. The southern coast features numerous tourist settlements, while the northern coast has the Makarska resort. The island is divided into three parts: the northern part is the Makarska National Park, the central part is the Makarska resort, and the southern part is the Makarska resort.

Territorio e territorio nell'Adriatico centrale tra l'età Antica e il Medioevo (IV-VIII secolo).

Period: Cherso, Parenzo, Caltanissetta, Metropoli, Adriatico

Rovigno, 28 febbraio - 1 marzo 2014

Les journées d'études archéologiques d'Osor-Mirine: la céramique de l'Antiquité ardue et du haut Moyen Age

Roman pottery from Bribirskva glavica site – excavations April, 2014

BRIBIRSKVA GLAVICA

Roman pottery from Bribirskva glavica site – excavations April, 2014

Ivana Ožanić Roguljić
Kristina Jelincić Vučković

Institut za arheologiju, Zagreb

10. – 14. rujna 2014. Međunarodni znanstveni skup *20th Annual Meeting of the European Association of Archaeologists*, Istanbul (Turska):

- izlaganje: *Predicaments of Chronology-Oriented Archaeology: The Example of Barice–Gredani Group* (H. Kalafatić);
- poster: *Replica of the Roman Pottery Kiln from Crikvenica (Croatia)* (I. Ožanić Roguljić);
- *Late Antique City and Harbour Mala Luka, Krk, Croatia* (B. Šiljeg, G. Lipovac Vrkljan);
- *Through the Looking Glass – Late Bronze Age Burial Rite Seen through Computed Tomography Assisted Techniques* (H. Kalafatić, M. Čavka, M. Mihaljević).

16. – 19. rujna 2014. Međunarodni skup *7th Mid-European Clay Conference*, Dresden (Njemačka) – izlaganje: *Characterisation of clayey raw materials for Bronze Age ceramic manufacture in Turopolje* (M. Mileusnić, A. Kudelić, K. Wriessnig, F. Ottner, G. Durn).

21. – 23. rujna 2014. Međunarodni znanstveni skup *International Symposium on Funerary Anthropology »Homines, Funera, Astra«: Time and Cause of Death from Prehistory to Middle Ages*, Alba Iulia (Rumunjska):

- izlaganje: *Coin finds at Crkvari-St. Lawrence church site (Northern Croatia) as terminus ante quem non for funerary features* (T. Tkalčec);
- poster: *The Disappearance of Grave Goods: Changes in Burial Practices in 14th Century Ivanec, Croatia* (J. Belaj, F. Sirovica).

22. – 26. rujna 2014. Međunarodni znanstveni skup *Stoljeće brabrib: arheologija rimskog osvajanja i otpora starosjedilaca u Iliriku za vrijeme Augusta i njegovih nasljednika*, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb – izlaganja:

- *Keramički nalazi iz ilčkog groba 5* (K. Jelincić Vučković, A. Tonc);
- *Ranorimski grob 5 s gladijem iz Iloka. Pitanje identiteta vojnika na dunavskom limesu u Srijemu u 1. st.* (M. Dizdar, I. Radman-Livaja).

24. – 26. rujna 2014. *XX congress of the Carpathian Balkan Geological Association*, Tirana (Albanija) – izlaganje: *Insights in the technology of manufacture and provenance of ceramic vessels from the necropolis of Hellenistic Issa (Middle Adriatic, Croatia)* (M. Ugarković, B. Šegvić, R. Ferreira Mählmann).

2. – 4. listopada 2014. Međunarodni znanstveni skup *Bronze Age Chronology in the Carpathian Basin*, Târgu Mureș (Rumunjska) – izlaganja:

- *Dating the Ha A Phase – The north Croatian perspective* (D. Ložnjak Dizdar);
- *Chronology of the late Tumulus culture and early Urn-*

- **BRIBIRSKVA GLAVICA.** Roman pottery from Bribirskva glavica site – excavations April, 2014 (I. Ožanić Roguljić, K. Jelincić Vučković);

- **Banjača kod Dugopolja, lokalitet 5. st.** (I. Ožanić Roguljić);

- **Roman pottery from Korintija-Mala luka (island of Krk) and island of Brač** (K. Jelincić Vučković).

4. lipnja 2014. Međunarodni znanstveni skup *Groblja i pogrebni običaji u srednjem i ranom novom vijeku na prostoru sjeverne Hrvatske*, Zagreb – izlaganja:

- *Kamenom obloženi grobovi na nalazištu Ivanec – Stari grad* (J. Belaj, F. Sirovica);
- *Odabir mjesta za pokop djece u novom vijeku na primjeru Crkvara kod Orabovice* (T. Tkalčec).

11. – 13. lipnja 2014. Međunarodni znanstveni skup *Die La-Tène-Zeit in Böhmen, Mähren und der Slowakei*, Klement (Austrija) – izlaganje: *Middle La Tène Female Costume from the Zvonimirovo Cemetery, Northern Croatia* (M. Dizdar).

25. – 30. kolovoza 2014. Međunarodni znanstveni skup *10th Meeting of the Worked Bone Research Group of the International Council of Zooarchaeology*, Beograd (Srbija) – poster:

- *Early medieval bone tools from Northern Croatia* (T. Sekelj Ivančan);

- *Antler (bone) laths from Cucium (Ilok)* (B. Šiljeg);

- *Life on the mediaeval castle: bone artefacts as indicators of handicraft and leisure* (T. Tkalčec);

- *Bone Beads in Late Bronze Age Burial Rite of the Southern Carpathian Basin* (H. Kalafatić, M. Čavka, M. Mihaljević).

26. – 30. kolovoza 2014. Međunarodni znanstveni skup *International Symposium on Dental Morphology 1st Congress of the International Association for Paleodontology*, Zagreb (Hrvatska) – izlaganje: *Paleoradiological analysis of dental remains from ancient cremated urns* (H. Kalafatić, M. Čavka, A. Petaros, M. Mihaljević, B. Brkljačić).

The Disappearance of Grave Goods:
Changes in Burial Practices in 14th Century Ivanec, Croatia

ABOUT THE SITE
The Institute of Archaeology (Zagreb) has been excavating the stratified site of "Old Town" in the center of Ivanec, a small town in northwestern Croatia, which has yielded evidence of continuous human use from antiquity to the 20th century.

THE ARRIVAL OF THE SLAVS & THE "ANCIENT SLAVIC FAITH"
Traces of life from the beginning of the Middle Ages have not been discovered yet at this site, although Slavs had definitely settled in this area at that time. The Slavs brought their religion and their gods to their new lands. Recent mythological research has shown that they "placed" their gods at specific locations in the landscape that formed a distinct triangular structure, symbolizing the heavenly relations between the gods. The rituals related to such structures facilitated the annual renewal of vegetation, periodic renewal of tribal authority, and in crisis situations, renewal of the forces of Order in the fight against Disorder.

THE EARLY MEDIEVAL LAYER
The earliest reliably established trace of medieval life in Ivanec is indicated by the exceptionally greasy and compact black cultural layer that was mostly deposited during the 9th and 10th centuries. Although it contains abundant archaeological material, so far the stratum has not offered any expected distinct traces of architectural activity. Hence the possibility remains open of its connection to an ancient Slavic religious site, as indicated by the discovery of the triangular structure whose elements are preserved in toponyms and remain alive in the stories of the local people. Perhaps a certain retained sacredness of the area from the pre-Christian era marks the reason for its choice for a new holy function – for a cemetery and Christian shrine!

GRAVES WITH "PAGAN" ELEMENTS
It is still unknown where the inhabitants of Ivanec who left behind the above black cultural layer were buried. The two earliest phases of burial took place around the Romanesque church, from the end of the 11th to the 13th centuries. Relatively common finds in the graves of the first phase include elements of the Brijuni Culture, primarily amulets with an S-shaped loop. Traces of new funerary practices appear in the graves of the second phase, particularly in the form of animal teeth amulets, and somewhat more rare knives. Both phases contain graves where the edges of the grave pit were lined with stone, or where one large stone was found above the head of the deceased individual. Although normally this was a Christian graveyard located around a Romanesque church, it can be noted that these elements reflect certain pre-Christian funerary practices.

THE DISAPPEARANCE OF THE PRE-CHRISTIAN BURIAL RITES
The following, third phase of burial was characterized by a complete lack of small finds, and along with the finds, the stone lining and individual stones in the graves also disappeared completely. The disappearance of these material traces of the funerary rites was also evident in relation to the next phase (from the 15th century onwards), when finds again appeared: iron belt buckles are most numerous, along with traces of coffins and nails. However, throughout the entire 14th century, no finds at all were discovered in the graves at Ivanec.

THE HISTORICAL CONTEXT
What could be the reason for such a sudden disappearance of the "pagan" elements? It is known from historical sources that Ivanec was at that time in the possession of the Order of the Knights Hospitaller. The Gothic fortified church is part of their legacy. As it is also known that sometimes the knightly orders in medieval Slavonia (present-day NW Croatia) received from the pope the task of combating heretics, it can be presumed that they would not tolerate any practice that could be considered "pagan" on their own territory. Hence it can be hypothesized that in administering this parish of St. John, their "firm hands" caused the disappearance of earlier, to them "suspectious" funerary practices that were so clearly reflected in the material remains from the Romanesque period.

field culture on the south of the Carpathian Basin (H. Kalafatić).

6. – 10. listopada 2014. Znanstveni skup Hrvatskoga arheološkog društva *Arheološka istraživanja u porječjima Kupe, Korane, Mrežnice i Dobre*, Karlovac:

- izlaganja: *Stari grad Krapina* (T. Tkalčec);
- *Gradina Osječnica – pregled rimskog keramičkog materijala* (I. Ožanić Roguljić);
- *Brončanodobni nalazi s lokaliteti Petrovac na Petrovoj gori* (H. Kalafatić);
- *Rezultati istraživanja prapovijesne gradine Crkvina – Bukovlje* (N. Bencetić, S. Karavanić, A. Kudelić);
- poster: *Stari grad Dubovac od prapovijesti do novog vijeka* (T. Tkalčec).

6. – 10. listopada 2014. Međunarodni znanstveni skup *8. Deutscher Archäologiekongress, sekcija AG Eisenzeit, Nachbarn im Zentrum Europas – Gemeinsames und Trennendes in »Jastorf« und »Latènekultur«*, Berlin (Njemačka) – izlaganje: *All the way to the South? Traces of contact between Jastorf and the periphery of South Pannonia* (A. Tonc).

3. – 5. studenoga 2014. Međunarodni znanstveni skup *CHNT 19, Conference on Cultural Heritage and New Technologies*, Beč (Austrija) – izlaganje: *Creating the database of Urnfield burials from northern Croatia* (D. Ložnjak Dizdar, Petra Rajić Šikanjić).

4. – 5. studenoga 2014. III. međunarodni arheološki kolokvij *Rimske keramičarske i staklarske radionice. Proizvodnja i trgovina na jadranskom prostoru*, Crikvenica:

- izlaganja: *Panonska keramika s premazom u rimskodobnoj Dalmaciji* (A. Konestra, I. Ožanić Roguljić);
- *Pannonische Glanztonware introductory lecture* (I. Ožanić Roguljić, K. Jelinčić Vučković);
- *Pannonische Glanztonware di Orešac (Boletio/mutatio Bolenta)* (K. Jelinčić Vučković);
- *Tableware of the living or pots for the dead? An intro-*

duction to the 2nd and 1st c. BC greyware from the tombs of Issa (Eastern Adriatic) (M. Ugarković, B. Šegvić);

- poster: *Sarius e Aco dal sito »Porta Pisana« presso la città di Krk (isola di Krk, Croazia)* (A. Konestra);

- *Il materiale ceramico da Gradina Sv. Trojica: analisi preliminare* (A. Tonc, I. Radman Livaja).

21. – 22. studenoga 2014. 12th Swiss Geoscience Meeting *Drilling the Earth*, Fribourg (Švicarska) – izlaganje: *Mining and cultural heritage-introducing QEMSCAN® automated technology to the study of ancient artefacts* (M. Ugarković, B. Šegvić, A. Süssenberger, A. Moscarillo).

25. studenoga 2014. Okrugli stol: *Dani eksperimentalne arheologije 2.: Tragovi tekstila u arheologiji*, Zagreb

- Uvodno predavanje (I. Ožanić Roguljić, A. Kudelić)
- izlaganje: *Tkanina iz ranonovovjekovnog horizonta groblja Crkvari – Sv. Lovro kraj Oravovice* (T. Tkalčec, D. Kušan Špalj, S. Krznar);

- poster: *Tkalački stan iz Virja* (T. Sekelj Ivančan);

- *Prostori za izradu tekstila i koštanih igala s neolitičkog lokaliteta Galovo* (K. Minichreiter, K. Botić).

28. – 29. studenoga 2014. Međunarodni znanstveni skup III Geoarchaeological Conference *Impact of the Holocene rapid climate events (8.2, 5.9, 4.2 kyrs and others) on past cultures and civilizations*, Varšava (Poljska) – izlaganje: *Climatic influences on appearance and development of Neolithic cultures in southern outskirts of the Carpathian Basin* (K. Botić).

4. – 5. prosinca 2014. 2. znanstveni skup *Metodologija i arheometrija*, Zagreb

- izlaganja: *Prebrana u panonskom rimskom selu – multidisciplinarna interpretacija* (K. Jelinčić Vučković, R. Šoštarić, S. Radović, I. Ožanić Roguljić);
- *Arheometrija brončanodobne keramike na području Turropolja i Podravine i njihova komparativna analiza* (A. Grzunov, A. Kudelić i dr.).

Sudjelovanje u nastavi, poslijediplomskim studijima

Izvođač obveznih kolegija *Kultura polja sa žarama i Arheologija brončanog doba II* u ljetnom semestru akademske godine 2013./14. na Odsjeku za arheologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, nositelj kolegija Hrvoje Potrebića (D. Ložnjak Dizdar).

Izvođač izbornog kolegija *Rano i srednje brončano doba Karpatske kotline* u zimskom semestru akademske godine 2014./15. na Odsjeku za arheologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, nositelj kolegija Hrvoje Potrebića (D. Ložnjak Dizdar).

U akademskoj godini 2013./14. i 2014./15. održana nastava iz kolegija *Hrvatsko arheološko nasljeđe* na preddiplomskom studiju kroatologije Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu (J. Belaj).

Tijekom zimskog semestra akademske godine 2014./15. održavanje nastave iz kolegija *Arheologija kasnog srednjeg vijeka*, nositelja Krešimira Filipca, na diplomskom studiju Odsjeka za arheologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu, srednjovjekovni smjer (T. Tkalčec).

Sudjelovanje u poslijediplomskom studiju Odsjeka za arheologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu (M. Dizdar, T. Sekelj Ivančan, T. Tkalčec).

Sudjelovanje u poslijediplomskom studiju medievistike na Filozofskom fakultetu u Zagrebu (T. Tkalčec).

Radionice sa studentima i povremena predavanja na

Odsjeku za arheologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu – eksperimentalna arheologija i tehnologija proizvodnje keramičkih posuda (A. Kudelić).

Pomaganje u izradi nastavnog kurikuluma za predmet *Arheološko crtanje II.* za Filozofski fakultet u Zagrebu (K. Jelinčić Vučković).

Rujan 2014. godine – Ivan Valent, diplomski rad pod naslovom *Srednjovjekovna naseljenost koprivničke Podravine*, komentor i član komisije, Odsjek za arheologiju, Filozofski fakultet, Zagreb (T. Tkalčec).

Popularizacija znanosti

7. listopada 2014. Predavanje u sklopu manifestacije *Perunu u pohode*, Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu (J. Belaj).

28. listopada 2014. Sudjelovanje na okruglom stolu u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu (u sklopu manifestacije *Perunu u pohode*) (J. Belaj).

Program popularizacije znanosti – Mit u prostoru

Program je financiran od Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta RH. Vodio ga je dr. sc. J. Belaj iz Instituta za arheologiju, uz vanjskog suradnika dr. sc. Vitomira Belaja, prof. emeritusa. U osmišljavanju izložbe surađivao je mr. sc. Sanjin Mihelić (Arheološki muzej u Zagrebu). Program se u cijelosti odvijao tijekom druge polovine 2014. godine na nekoliko lokacija u raznim dijelovima Hrvatske. Bio je usmjeren na popularizaciju novoga znanstvenog pristupa koji istražuje i pokušava tumačiti načela po kojima su još nekršteni Slaveni, po dolasku u naše krajeve, uređivali sveti prostor.

Program se sastojao od sljedećih događanja:

16. listopada 2014. – prezentacija programa popularizacije znanosti, Arheološki muzej u Zagrebu;

29. listopada 2014. – predavanje i izložba, palača Herzer, Varaždin;

1. prosinca 2014. – predavanje i izložba, amfiteatar Srednje škole u Ivancu, Ivanec;

3. prosinca 2014. – predavanje, Knjižnica »Nikola Zrinski«, Čakovec;

5. prosinca 2014. – predavanje i izložba, Osnovna škola Žrnovnica, Žrnovnica;

6. prosinca 2014. – predavanje i izložba, Ogranak Matice hrvatske u Podstrani, Podstrana.

Jedan od izlaznih rezultata programa su mrežne stranice programa: <http://belaj.com/mit/>.

Projekt popularizacije znanosti – Institut za arheologiju – djeci; Institut za arheologiju – arheolozima

U sklopu projekta popularizacije znanosti financiranog od Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta RH, voditeljice I. Ožanić Roguljić iz Instituta za arheologiju, održan je niz tematskih radionica u suradnji s nizom muzejskih i obrazovnih ustanova:

Rimska medicina

25. srpnja 2014. Antička noć u Naroni, Arheološki muzej Naroni (javna radionica)

Rimska škola

20. veljače 2014. Radionica zatvorenog tipa u Institutu za arheologiju, Zagreb;

29. ožujka 2014. Arheološki muzej u Zagrebu (javna radionica);

12. kolovoza 2014. Ljetne radionice za djecu, Muzej Triljskog kraja, Trilj;

30. rujna 2014. Osnovna škola »Tin Ujević«, Zagreb
Nadahnuće u kamenu

31. svibnja 2014. Lapidarij Arheološkog muzeja u Zagrebu

'VIVAT CIBO'

13. kolovoza 2014. Burnumske Ide, NP Krka;

Rimski dječji vrtić

18. kolovoza 2014. Dani Dioklecijana, Split (javna radionica);

5. prosinca 2014. Radionica zatvorenog tipa, Institut za arheologiju

Verti(T)kalac

13. studenoga 2014. Radionica zatvorenog tipa u prostoru Ženske opće gimnazije, Zagreb, u suradnji s Mašom Vuković Biruš (HRZ), *Tkanje pomoću pločica*;

ARHEOLOŠKI MUZEJ U ZAGREBU
TRG NIKOLE ŠUBIĆA ZRINSKOG 19

INSTITUT ZA ARHEOLOGIJU
LJUDEVITA GAJA 32 ZAGREB

u suradnji sa Ženskom općom gimnazijom i Centrom za eksperimentalnu arheologiju te uz pomoć Ane Grabundžije & Chiare Schoch iz Berlina

imaju čast pozvati Vas na radionicu

U SKLOPU PROGAMA TRAGOVİ TEKSTILA U ARHEOLOGIJİ

erti(T)kalac

Subota, 29. studenog 2014. god.
u 11 sati

Arheološki muzej u Zagrebu, Trg Nikole Šubića Zrinskog 19

Program je posvećen djeci i svima koji žele nešto novo naučiti o tkanju, predenju, vuni, ukrašavanju posuda i svemu vezano uz tragove tekstila u arheologiji. Materijalni dokazi tekstilne proizvodnje su izrazito maleni. Od tkalačkih stanova i preslika sačuvani su utezi i pršljeni, a od odjeće i sukna nekoliko riječi iz antičkih izvora ili rijetki tragovi samih tkanina. Interdisciplinarnim pristupom znanstvenici interpretiraju škrte arheološke podatke o nestalom materijalu i predstavljaju ih u potpunom novom kontekstu. Radionica je otvorena za sve zainteresirane, predviđena za sve školske uzraste, a u nekim aktivnostima mogu uživati i predškolarci uz pratnju roditelja.

27. studenoga 2014. Radionica zatvorenog tipa u prostoru Ženske opće gimnazije, u suradnji s Anom Grabundžijom i Chiarom Schoch (Berlin) te Agatom Ulanowskom (Poljska): *Eksperimentalna arheologija* (predavanje), *Predenje na pretpovijesni način* (radionica);

29. studenoga 2014. Verti(T)kalac u Arheološkom muzeju u Zagrebu (javna radionica)

Upoznajte svoje kosti

19. kolovoza 2014. U suradnji sa Ženskom općom gimnazijom i Institutom za antropologiju, radionica zatvorenog tipa u prostoru Ženske opće gimnazije.

Ostale aktivnosti

26. ožujka. 2014. Gradski muzej Varaždin, Srijeda u

muzeju: predavanje *Od lonca i ognjišta do kuće i naselja: O svakodnevnom životu ljudi tijekom starijega željeznog doba uz rijeku Dravu* (S. Kovačević)

6. studenoga 2014. u Virju na događanju Predmartinjska večer kulture – izlaganje: *Arheološka istraživanja na nalazištu Virje – Volarski breg i Sušine 12008.–2014.* (T. Sekelj Ivančan).

Pozvano predavanje na temu *Necropoleis of Issa: Observations on 4th and 3rd c. BCE burial practices and cultural interaction in Dalmatia (Eastern Adriatic)* održano je 7. studenoga 2014. u Norveškom institutu u Ateni, Grčka (M. Ugarković).

Televizijski prilog u emisiji *Alpe-Dunav-Jadran* Hrvatske radiotelevizije u povodu muzejske izložbe *Frankopanski kaštel Novigrad na Dobri*, u koautorstvu sa S. Mihelićem (T. Tkalčec).

Suradnja s Općinom Hum na Sutli (Ivana Čuček i Anica Kovačević) i Konzervatorskim odjelom u Krapini (Sanda Zenko i Gordana Divac) na izradi prijave projekta za financiranje pristupne staze na burg Vrbovec u Klenovcu Humskome od strane Ministarstva turizma Republike Hrvatske (T. Tkalčec).

9. listopada 2014. Sudjelovanje u Organizacijskom odboru Okruglog stola *Stari gradovi i srednjovjekovna arheologija* na znanstvenom skupu Hrvatskoga arheološkog društva *Arheološka istraživanja u porječjima Kupe, Korane, Mrežnice i Dobre, Karlovac* Karlovac, 6. –10. listopada 2014. (T. Tkalčec).

Rad na prijavi međunarodnoga partnerskog projekta *Medieval fortifications – challenges to modern Europe* na program HERA (*Humanities in European Research Area*) (T. Tkalčec).

Promocija knjige

29. siječnja 2014. Sudjelovanje u promociji knjige: Hrvoje Potrebica, *Kneževi željeznog doba*, Meridijani, Zagreb, 2013., održanoj u Gradskoj knjižnici Požega (M. Dizdar).

10. studenoga 2014. Sudjelovanje u promociji knjige: Vitomir Belaj i Juraj Belaj, *Sveti Trokuti. Topografija hrvatske mitologije*, Ibis grafika, Institut za arheologiju i Matica hrvatska, Zagreb, održanoj u Zagrebu u Društvu zagrebačke Klasične gimnazije. O knjizi su govorili: dr. sc. V. Belaj, prof. emeritus, i dr. sc. J. Belaj (J. Belaj).

19. studenoga 2014. Sudjelovanje u promociji knjige: Vitomir Belaj i Juraj Belaj, *Sveti Trokuti. Topografija hrvatske mitologije*, Ibis grafika, Institut za arheologiju i Matica hrvatska, Zagreb, održanoj u Zagrebu u Muzeju za umjetnost i obrt. O knjizi su govorili: prof. dr. sc. A. Pleterski, dr. sc. V. P. Goss prof. emeritus, dr. sc. D. Zorić, dr. sc. dr. sc. V. Belaj prof. emeritus, i dr. sc. J. Belaj (J. Belaj).

Organizacija i sudjelovanje na izložbama

U koautorstvu s dr. sc. Vitomiro Belajem, prof. emeritusom, i mr. sc. Sanjinom Mihelićem (Arheološki muzej u Zagrebu) organizirana je izložba *Mit u Prostoru*. Izložba je postavljena 29. listopada 2014. u palači Herzer, Varaždin, 1. prosinca 2014. u Srednjoj školi u Ivancu, 5. prosinca 2014. u Osnovnoj školi Žrnovnica, 6. prosinca 2014. u Ogranku Matice hrvatske u Podstrani (J. Belaj).

Sudjelovanje na izložbi *Darovi zemlje* u organizaciji Arheološkog muzeja u Zagrebu koja je otvorena 28. ožujka 2014. Za ovu je priliku kataloški obrađen dio materijala s neolitičkog lokaliteta Novi Perkovci – Krčavina (Z. Marković, K. Botić).

Izložba *845 °C – Ad turres* (Muzej grada Crikvenice, 3. lipnja 2014. – 31. siječnja 2016.), stručna suradnja i koautor-

stvo tekstova (G. Lipovac Vrkljan, A. Konestra, B. Šiljeg, I. Ožanić Roguljić).

Izložba *Arheološka topografija: putovanje kroz prošlost Lopara* (Općina Lopar, Centar za kulturu, svibanj – srpanj 2015.) (G. Lipovac Vrkljan, A. Konestra).

U koautorstvu sa Sanjinom Mihelićem organizirana je izložba *Frankopanski kaštel Novigrad na Dobri / The Frankopan Castle Novigrad na Dobri*. Izložba je rađena u suradnji Arheološkog muzeja u Zagrebu i Instituta za arheologiju, a postavljena je u Arheološkom muzeju u Zagrebu od 4. prosinca 2014. do 22. veljače 2015. godine (T. Tkalčec).

Sudjelovanje na izložbenom projektu Arheološkog muzeja u Zagrebu *Tekuća arheološka istraživanja u Hrvatskoj*, autora izložbe Sanjina Mihelića. Tijekom 2014. godine izložba je predstavljena u više hrvatskih gradova i mjesta (T. Tkalčec).

Izložba *Dolina na Savi. Život uz rijeku na kraju kasnog*

brončanog doba, u suradnji s Marijom Mihaljević, Gradski muzej Nova Gradiška, 5. prosinca 2014. – 28. veljače 2015., u Pučkom otvorenom učilištu »Matija Antun Relković«, Nova Gradiška (D. Ložnjak Dizdar).

Ekspertize

U više navrata u suradnji sa Soniom Virgili, soc. coop. Archeolab, Macerata, Italija – ekspertiza rimskodobne keramike s različitih lokaliteta (Marche, Italija) (A. Konestra).

11. veljače 2014. na upit Eve Buće iz Splita obavljena je determinacija srednjovjekovne keramike s nalazišta Gore za potrebe obrade i objave (T. Sekelj Ivančan).

Determinacija kasnosrednjovjekovne i novovjekovne keramike iz istraživanja đakovačkog revelina u suradnji s Majom Šunjić i Markom Sinobadom za potrebe Ministarstva kulture RH, Uprave za zaštitu kulturne baštine (T. Tkalčec).

Determinacija novovjekovne keramike iz istraživanja Bijele Stijene u suradnji s Andrejom Janešom, za potrebe Hrvatskoga restauratorskog zavoda (T. Tkalčec).

Konzultacije pri izradi fototabli u suradnji s K. Brkić (K. Jelinčić Vučković).

Ekspertiza kasnoantičkih staklenih nalaza u suradnji s Gradskim muzejom Virovitica (K. Jelinčić Vučković).

Uredništva u časopisima

Uređivanje znanstvenog časopisa *Cris* Povijesnog društva Križevci (glavna urednica T. Tkalčec).

ARHINDOKS (ARHeološko INformacijsko DOKumentacijsko Središte) je odjel za znanstvenu dokumentaciju s pismohranom u kojem se prikuplja, obrađuje i pohranjuje sva arheološka te srodna dokumentacija prikupljena tijekom istraživanja, vodi evidencija arhivskog gradiva, ulaska novog gradiva te posudba, umnažanje i kopiranje gradiva.

Digitalizacija, pohrana i upis dokumentacije:

Tijekom 2014. godine skenirani su i digitalizirani nacrti, dokumentacija i fotografije s arheoloških nalazišta, izrađeni su dwg oblici crteža arheoloških iskopavanja. Planovi su, osim skeniranja, dodatno obrađeni (Photomerge, PS). Podaci su upisani u središnju bazu (ako već prije nisu bili zavedeni) i pohranjeni na središnji server te digitalne medije.

Obrađena nalazišta:

Ilok – Dvor knezova Iločkih, Zbelava, Virovitica – Kiškorija jug, Danilo – Šematorij i Veruše, Bribir, limes, Skopje, Zagreb, Nin, Krapina – Stari grad, Zadar – forum, Zadar – Sveti Donat, Plemički grad Vrbovec, Špičak, Asseria, Josipovo – Ciganka, Vrbovec, Zvonimirovo – Veliko polje, cesta Brezovac Vučkovec, Stobreč, Čakovec, Omišalj, Trogir, Pag, Osor, Lumbarda, Salona – ekskurzija u Grčku i Tunis, Osijek – Jagodnjak, Osijek – Novi Čeminac, Osijek – Sudaraš, Krapina – Vukšićev breg, Torčec – Cirkvišće, Virje Volarski breg/Sušine, Tar – Stancija Blek, Hvar – otok Sv. Klement, Buzadovec, Donji Miholjac – Goračka, Vis

U okviru ARHINDOKS-a rađeno je na dizajniranju i implementiranju relacijske baze podataka temeljene na Microsoft Access bazi, također se radilo na prilagođavanju podataka baze Fototeka za novu bazu podataka Arhiv ARHINDOKS-a i prebacivanje podatka u bazu te priprema baze za mrežnu stranicu.

Izrađen je profil Instituta za arheologiju na portalu *Academia.edu* (<http://iarh.academia.edu>).

Izrada kopija dokumentacije na zahtjev vanjskih korisnika:

Predana je terenska dokumentacija u pdf formatu za lokalitete Ilok – Dvor knezova Iločkih i Sv. Petar apostol na zahtjev Muzeja grada Iloka.

Predana je digitalna dokumentacija Ilok Geofizika Območje 1 na zahtjev Muzeja grada Iloka.

Izrađene su digitalne kopije digitalizirane dokumentacije svih lokaliteta dubrovačkog područja (od Pelješca do Konavala), na zahtjev Ministarstva kulture, Konzervatorski odjel Dubrovnik.

Izrađene su digitalne kopije digitalizirane dokumentacije s lokaliteta Bribirska glavica na zahtjev Odjela za staru povijest, Filozofskog fakulteta Sveučilišta Macquarie iz Sydneyjau Australiji (Department of Ancient History, Faculty of Arts, Macquarie University, Sydney, Australia) te na zahtjev Muzeja hrvatskih arheoloških spomenika.

Izrađene su digitalne kopije digitalizirane dokumentacije Zadra, na zahtjev Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Pripremljeni su i dostavljeni podaci iz Evidencije ulaska gradiva u pismohranu i Zbirne evidencije gradiva Hrvatskome državnom arhivu (ARHiNET).

Povrat arheološke građe u nadležne muzeje:

Popisivanje arheoloških nalaza, antropološkog materijala i izrada kataloga za povratak u lokalne muzeje: Ilok, Virovitica.

Organizacija skupova, predavanja i radionica:

13. lipnja 2014. Priprema, organizacija i održavanje radionice *Izrada fototabli arheološkog keramičkog materijala*.

Radionica je organizirana kroz prezentaciju i praktični dio. Radionicom se htjelo pokazati sve faze izrade fototabli keramičkog materijala (crtanje, fotografiranje, skeniranje, di-

INSTITUT ZA ARHEOLOGIJU

ARHINDOKS Instituta za arheologiju poziva
Vas na radionicu

**IZRADA FOTOTABLI
ARHEOLOŠKOG
KERAMIČKOG POSUĐA**

Mjesto održavanja:
Knjižnica i ARHINDOKS Instituta za
arheologiju, Ljudevita Gaja 32, Zagreb

Vrijeme održavanja:
Četvrtak, 12. lipnja 2014. godine, 11 sati.

Veselimo se vašem odazivu!

Program:

Knjižnica Instituta za arheologiju:

11 h Izrada fototabli arheološkog keramičkog posuđa, prezentacija (Kristina Jelinčić Vučković)

Različiti načini izrade fototabli, mogućnosti različitih računalnih programa, iskustva i rasprava (Ana Konestra i Andreja Kudelić)

Pauza

ARHINDOKS

12 h Praktični dio radionice: crtanje, fotografiranje, skeniranje, digitalna obrada (Kristina Jelinčić Vučković, Ana Konestra, Andreja Kudelić)

Polaznici trebaju poznavati crtanje keramičkog posuđa, rad u Photoshopu i AutoCAD-u kako bi mogli pratiti rad radionice.

Broj polaznika radionice je ograničen (9 polaznika) i predbilješka je obavezna. Predbilješke se vrše do 10.06.2014. na slijedećoj adresi: kristina.jelincic@iarh.hr

Ukoliko bude postojao veći interes, radionica će se organizirati ponovno.

gitalna obrada). 17. studenoga 2014. zbog velikog je interesa ponovno održana ista radionica u prostoru Arheološkog muzeja u Zagrebu (K. Jelinčić Vučković, K. Turkalj, A. Konestra, A. Kudelić, I. Ožanić Roguljić).

9. srpnja 2014. održan je u Požegi studijski dan na temu arheologije prostora i rimske provincijalne keramike kako bi se pokazali temeljni koraci u obradi keramike. Održana je demonstracija *Obrada rimske keramike: primjer keramike s lokaliteta Tekić* (I. Ožanić Roguljić, K. Jelinčić Vučković).